

استدینا

نومبر ۱۲

بجانب

۲۷ تشرین ثانی ۱۳۲۴

و تافاخره ، و نه ده اوروپايليرك قواعد نزاكتنى استحقاره . بلمتمكميزين اصرار ايتمك اسزيم كه : عثمانيلر اوروپاده كوره جكارى بعض شمارقلقلى شيقلى ظنيله تقليده ميل ايده جك رده . عثمانى تربيه سنى محافظه ايتسارلر پك مرغوب و مستحسن رخط حركت اخذا ايتمش اولورلر . بزجه اوروپا آداب و عاداتنه واقف و انوب ايجابانى ايفا ايتمك كافيدر يوقسه استانبولمزمده كوريلان بعض شيقلرك غره لاقلى التنه طقوز سانيمتره ارتفاعنده يقاقل طاقلىرى ، سيب سيورى قوندره كيملىرى ، والوان فاريقلرينك موستره كاغذلىرى اكديره جق برطاقم ملبوسات اكتسا ايتلىرى و فدى بوكلكش كچى يوروملىرى و آچيق هواده پاچارلىرى صيواملىرى قيبلىندن اوله رقى سالونلرده نظر دقتى جلب ايتمك اميله برطاقم حركات افراطپرستانه به جرات ايدن ياره كولرك دركه سنه سقوط ايديلور . خصوصاً كه عثمانيلر وهله تركار اوروپاده جديتلىرى ، نزاكتلىرى ايله معروفدر . بو حسن صيته خال كتير مامك بروجيه حيتدرده . . .

بلغارستان مکتوبلىرى

۲

ياغمور چيسه ليور . استاسيونك بر قيو سندن طالب اونه كى قيو سندن چيقديغمز اساده كورديكيم ايلمك شى الكتريقتى ترامواى اولدى . بر واغون ، قايار كچى كچوب كيديسور . نه شيق ، نه مينيون بر آراهه . انسانك بينه جكى كليور . نه نعل سى وار . نه قاهچى شاقيرديسى ، نه ديهوپ ، نه ده طور مقامنده دوداق تيرتمه سيله حاصل اولان صوت عجيب . وارداجى يوق ، بورى يوق . يالكز اوافق برجان ، بز بير تيلير كچى بردودوك . شهر مزده آقسرايدن بينديكز مى (آلادومون) درت آتله بوقوش طيرمانمقدمه كى ذوق آرمه سنده طوروشلر ، بعضاً درت بار كيرك بالاتفاق (غره و) چيقارملىرى ، بعضاً تهلكه لى حركات رجعيه بالطبع بونلرده اوله ميه جق . شوراسى ده اونو تيملم كه بزده تراموايلر بلغارستان تشكىل ايتمه دن اول ايشلدلكه باشلامش ايدى .

آراهه بنی اوتل (رووایال) ک اوکنده ایندیردی. طالدم. آلمانجه دن ماعدا
برشی بیلیمین اختیار بر یولونبالی ایله قارشی قارشی یه کلدک. الی، صاغ شقاغمه
طیاره روی او یومق تقلید کنایسیله او طه بی آکلادم.

اوتل، (صوفیه) نك بلدییه باغچه سنه ناظر. سوقاقلرك كینیشدکی، مخصوص
اعمال و هندسی بر تناسبله فرش ایدیلرک یکدیگریسنه زفتله پرجین اولمش
صاریشین طوغله لرك منظره سی انسانی تطیب ایدیور، صوفیه بی سودبریور.
اوتل ساکن، الکتريقله منور. آلتده کی غازیو تمیز. برقاج بلغار غوسیودنی
وقودانه غزیه اوقیورلر. یورغو نامم حسبله برقاج لقمه ایدرک او طه مه چکیلدم.
یوموشاق، یایی بر قاریوله. بتون رخاوت بدنیه مه ایچنه کومولدم.

آلرافانه یاندیغم کی آلرافانه صباحك ساعت سکزنده اویاندم. یانمه
بر غارسون آلهرق قومیسرخانه یه طوغری یوللاندم. اوت. صوفیه حقیقه
کوزل، اوافق تفك دابرلر کی شیرین، یوصمه.

قبوسنده قیافت ووضعیته تمیز وعسکرواری طوران ایکی نفر نظر دقمی

جلب ایستدی. غارسونه صوردم :

— بوراسی نه در ؟

— برنسك اوی .

فقط او ایکی نفره بر ده ا عطف نظر تقدیر ایتمکدن کندی می آله مدم .
بزده دوائر عالیه قبولری اوکنه اقامه ایدیلن نفر جکلر مزی تحظر ایتدم ، برنده
زخاف، دیگرنده ماکنه دن حیقیدنی قالبده فس ، برنسك پوسكول اییسی افقی ،
دیگرنده شاقولی، برنده جاکت، دیگرنده یارم ستری، برنده فشنگك چارپوق،
دیگرنده هیچ یوق . برنسك آیاغنده پوستال دیگرینك آیاغنده آلاجه جوراب
آلتده پوستال دن بوزمه یارم قوندره .

سویلنه سویلنه عقبکیرانه یورورکن کوچك. اوزرنده بیاض بویالی آی ییلدی زبولنان
طار، تحته، یشیل یارماقلقلی بر باغچه قبوسی اوکنده طوردق. بوراسی قومیسرخانه نك
کتابت واقانچلاریه دائره سی ایش. کیردم. حسن قبول کوستریدیلر . باش کاتب

رفیق بك افندی بی ، فرانسزجه باش کاتبی واتی بکی ، امور تجاریه مدیری
جواد بکی، قدمای مأموریندن اونیک افندی بی زیارت ایتم .

•••

صوفیه بلدییه باغچه سی کوچك اولمغله برابر حسن ترتیبی جهتیله بزده هنوز
برمثلی یوقدر . برلین معاهده نامه سندن اول بلغارلری بیلنلر شیمدی عین بلغارلری
کوره جك اولسلر طانیهمیه جقلردر . سودجی ، قایماچی ، یوغورنجی ، سائس ،
باغچوان بیلدیگمز بلغارلر بلدییه نامنه حقیقه ذوق آشنایانه طاورانشلر . آغاچلر ،
چیمنلر ، چیچکلی کوبکلر ، کوزل و آلی یدی یوز کشی استیعا ب ایده جك
درجاده واسع وقونسرلر اجراسنه مساعد برغازینو بوباغچه نك شکل تحریر یسیدر .
انسان اوتوز سنه لك برحکومت جدیدیه شو ذوقی الهام ایدن (قونسیتوسیون) .
قارشى سوقاقلرده :

— چوق یشا . دیه باغیره جق . باغچه نك آرقه طرفنده بر بر یحق میلیون
صرفیه ملی بر تیارو انشا ایدلش . قبالی اولدینی جهته کزدمدم .
اولجه (استانبول جاده سی) تسمیه ایدلش ایکن بالآخره (ایکنچی آلكساندر)
جاده سی دیه شهرت بولش اولان شریان کبیر اوزرنده (صورتیه) دائرة سیله
آنك قارشوسنده مرکوز طوران روسیه چاری (ایکنچی آلكساندر) ك طونج
هیكلی بلغارلرك ایکی منبه متقابلی کبی نظر تدقیقه آلتایدلر .

ایکنچی آلكساندر بو ستون شکرانك تپه سنده ، عسکری اونیفورمه سیله
رخش سوار اوله رق و ستونك اطرافنده دخی محاربه زائله عنعنات و وقایع
قهرمانانه سی آکلانیرجه سنه اسقوبلف و امثالی مشاهیر ده ا کوچك قطعه ده
ترسم و تجسم ایتمکده در . عثمانلیق رخنه تأسیس ایدلش اولان بو آبدۀ تاریخیه بی
— اعتقادجه — انسال جدیده مز بر دفعه زیارت ایتلیدرلر . بوراده روسلق
و بلغارلق برعنصر تماشا تشکیل ایدیور . روسلق مستخلص ، بلغارلق بومستخلص
سایه همتده رهایاب ، معتق ، حر و سرآزاده . شبه یوق که بو هیكل هر بلغاره
اوزون بر ماسبق حکایه ایدر .

شبهه یوق که بو ماسقی اوکره من هر بلغار قرون وسطاده شویله بویله
 نامی یکن چار (سی مهئون) امپراطور ائنه قدر ارجاع نظر ایلر. ایکنجی آلساندرك
 تشبثات استخلاصیه سنه قدر مرور ایدن بش عسراق بر دور تابعیتی اسارت
 و چکیلمز بر مصیبت اولمق اوزره ذهنتده حفظ ایدرهك حریت وجدانیسه
 وشخصیه سیله برابر حریت قومیه سی ایچون وجدانی، شخصی، قومی بر اثر انتباه
 طویار. شیمدیکی تربیه مکمله بو نوع تحسیناتی نجیب واصل بولدینی ایچون
 بلغار تربیه قومیه سنك بو طریق اوزرندن یوریمکده اولدیغه کیسه نك تعجب
 ائمه سی لازمدر. بشریتك ال عادی صنوفنده بیله مفاخر عالمه ویا قومیت
 اك بیوک مربی اولمق اوزره قبول ایدلمشدر. قبائل آره سنده آغزندن آغزه دائر
 اولان داستانلر نه نر؟ بونلرده برر هیکلدر، بونلرده برر آبدء، مؤبدءدر. ایشته
 تاریخك تربیه اخلاقیه و ملیه ده حائز اولدینی اهمیت بو مفاخر ك یاد وجودی
 احساساتندن متولددر. اوت. ایکنجی آلساندرك، بلغارلرك مستخلص اولان چار.
 اوت. اوتوز بو قدر سنه اول اسلاوانی و طولایسیله نصرانیق عثمانلیق واسلام
 اوزرینه ازاله ایدیله چك بر تهلكه قیدیله سوق ایدن بو حکمدار، شیمدی
 کوزمك اوکنده اندام آهینی ایله بار جای مکنت. شوراده، صوفیه ده. جنوبدن
 شماله طوغری خروش ایدن سیل مهاجمات (قازیات) طاغری اتکلرنده، (ویانه)
 کوشه لرنده، پولونیا جوارنده قورومش ویا چکیلیمکه باشلامش اولدینی زمانلرده
 شمالدن جنوبه طوغری بر عکس العمل ابتدا ایدرهك کذرکاهنده اسباب مقاومت
 اولمق اوزره جمع ایدلمش اولان چوروك سدلی، ییقایق دوکوک بندلری،
 هر نوع خس وخاشاک تدابیردن مصنوع موانی خردخاش ایتمش ایدی. بو سیل
 اك صکره طاقت فرسا بر سیلی انتقام شدتنده اوله رق برهنه اندام، یاره لی،
 بی تاب و توان دوشمش اولان عثمانلیكک یوزینه ایندی. یوزمن کوزمن، بتون
 وجودمن خون روان ایچنده قالدی.

بو ضربه بزده بر شیرل اوایندیر مالی ایدی دگی؟ اوت. اوایندردی. نه؟
 قورقو. کیمدن؟ کیم اولورسه اولسون آندن. اوت. اوایندردی. نه؟ هر شیئی

فدا ایتک شرطیه حب نفس ، حفظ حیات ، کیمه قارشی ؟ او سیلی انتقامی
یہمش اولان عثمانلیغہ قارشی . مع هذا آنلر کیدی . عثمانلیق ینہ کنڈیسنک
مستخلصی اولدی . بلغارلرک ایکنجی آلكساندری اولدی . بزم منجی حقیقیمز
اولان دور حیثیتمز عودت ابتدی .

•

بزم دیوان یولنک سلطان محمود تر به سندن سلطان احمد طوغری ایندیککزی
تصور ایدک . یالکز او قدر یوقوش دکل ، آیسوفیه آغاغلغنی ده توسیعا بیوک
بر باغچه شکلنه قوبک . ایشته وارث امارت (پرنس بوریس) نامنه پایلمش اولان
حقیقه جسمه بوراده در . بونک ده شهر مزده بر مثلی یوقدر . خلقی آستان آشیانی
اوکنده اوطور تیان اداره سابقه کنندی تابانک استراحت عامه مقصدینه نه در جاده
اعتنا کار اولدیغنی بو ارندن آکلایه بیلیر .

ایکنجی آلكساندر جاده سی اوزرنده بولان مبان میاننده (عسکری قلوب) نی
ذکر ایتهمک اوله ماز . بوقلوب حقیقه دلنشین ، مکمل . بلغارلر بونک (بکرش) ده
عسکری قلوبنه ده طاش چیقاره جغنی ادعا ایدیورلر .

(بوریس) باغچه سنه کیرنجہ صاغ طرفده قیشین اوزرنده قایسلان
بر (لاق دوپاتی ناژ) وار . صوفیه نک قیشی شدلیجه اولدیغندن بوراسی ایلک
صغوقلرده طوکیورمش . باغچه جسم . اون سنه طرفده یتشدیریلن بیکارجه
آغاچ آرہ سندن منتظم یوللر پایلمش ، دیکلنمک ، اوطوروب قونوشمق ایچون
قناہلر قونولمش . سایہ وطراوت برلشدیرلش .

صوفیہ ده بولنان جوامع مشہورہ دن قارہ جامع کلیسیایہ ، طقوز قہ دینیلن
معبد موزیہ تبدیل ایدلش . قالہ قالہ (بانیو باشی) دینیلن اوچ یوز آلتش سنہ لک
فیض اہ افندی جامعی قالمش . بو جامعک ده اوقافی محو اولش . تحقیقاتہ کورہ
خزینہ خاصہ دن امام و خطیبہ بش یوز مؤذنہ یوز اللہی غروش معاش ویریلیورمش .
ایشک غریبی ممالک عثمانیہ ده سربستی مذاہبی ایستہ یں اورو بالیلرک بورادہ
بلغارلرک ممانعت و مخالفتدن طولانی اذان اوقونما سنہ سس چیقارما ملریدر .

بز بر پاپاسك تلنه طوقونسهق بتون اوروپاده اك تیز بر فریاد قوپدینی حالده
بز قاج سنه اول بر قاج بلغار سرسریدی امامی دوکشلرده آدی ران اولماسش .
عجیبا هر یرده حمایه اسلامیت ادعاسنده بولنش اولان حکومت سابقه شو درلو
بر معامله محقرانه بی نصل هضم ایلدی ؟
— امشالی مثللو

بو کون صربییه حدودنده (سلیونجه) ده تعلیملر اجرا ایتکده اولان
عساکردن بر آلاى سوارى ایله بر آلاى طوبجی عودت ایتدیله . باشمده کی
فس سوارى نفراتنك انظار دقتی جلب ایلدیکندن همان جمله سی بنی سوزوب کچدیله .
آقشامی متوفی پرنس (آلکساندر دو باتنبرغ)ك مزار ایله حیوانات باغچه سی
کزدیم . نباتات باغچه سی قیالی ایدی . بویکی باغچه پرنس حضرتلرینك مؤسساندنر .
مشارالیهك بالخاصه نباتات حقنده تنبعات مخصوصه سی اولدینی سویله نیور .
بر قومك محسنات معارف ایله ایتلافی مقصدینی تسهیل ایدن بوکی وسائط
وتأسیسات حقنده سویلنه جك يك چوق سوز واردر . بونلر تماشایله خلقده
بر طاقم معلومات عملیه حصوله سبب اولورلر ؛ ایکنجه درجه ده اوله رق تاریخ
طبیعی تدقیقاتی ایچون برر زمین تطبیقات اخذ ایدیلرلر . قهوه خانه لرده امرار
زمان ایدن اهالی ایله بوکی مؤسساتی طولاشان اهالی آره سنده سویه عرفان
نقطه نظرندن بیوجك بر فرق حاصل اوله جنی آزاده ایضاجدر . بورالرده
حیات وطبیعت درسلى مجانی وعمومی اولدینی ایچون افکار عمومیه ده بو ایکی
مبحث حقنده بر انکشاف سریع ابداعی قولایلا شیر . آلکساندر جاده سنك
شرقتده کی جاده ده مشهور (واسیلفسکی) نك ابقای نامی ایچون رکز ایدلمش
دیگر بر آبه ده وار . واسیلفسکی ، ایلك بلغار اختلاطیلرندن اولوب اسبق
شهر امنی متوفی مظهر یاشانك صوفیه متصرفاننده صلب ایدلمشدر . فقط
بلغارلر ك نظرنده اك بیوك مجاهد وطن شرفی حازدر .

مطبعة حکومت بنامی اولدنجه جسیمدر ، شیمدی ایلك جسامتی طارکادیکی

ایچون آرکه طرفه بر او قدر دها علاوه ایدیلور. معلومه عامره بناسی ایله
 بونی مقایسه ایتک ایچون ذهیمه بر تعریف کلیور. ایستایستیق دائره سی پک
 مکمل اولدینی کی خارجه کوردیکم آثاری ده بو مکملیتی اثبات ایدر. نواقص
 عدیده مزك الك هملرندن اولان بویه بر مؤسسه یوزندن بلغارستانک پک جوق
 فوائد اقتصادیه و حکومت مدنیه توجهات مخصوصه سنه نائل اولدینی بوراده
 شرح ایتکه لزوم کورهم.

..

صوفیه ده ملی تیارودن ماعدا بر ایکی تیارو دها وار. دون آقسام
 (نیو آمریقن) دینان (واریه ته) یه کیتک. پک اوغلنده بز بونلرک انواعی
 کوردیکمز جهته بنجه یکی عد ایدیلجک بر شی یوق. شانسون، رومانس،
 شانسونت انواعیله پهلوانلق، تربیه کلاب و سینه ماطوغراف پرده لری وار.
 بلدیله باغچه سی غازیونسند پرانس حضرتلرینک اورکستروسی طرفندن
 ویریلن (قونسر) لر پک خوش. اورکسترو قلاسیک شیلر چالیدینی جهته حضار
 مصاحبیدن کوز آچه میور ایسه ده یته برشیدر. باخصوص (صوفیه) نک قایماق
 قسمی (فرانسز تعبیری وجهله)، پارلاق، رنگ رنگ اونیفورمه لر، کبارنسوان
 و رجال بورایه مداوم. کوزلده یاسیلمش. هنوز یکی اولدینی ایچون ده قور
 نقطه نظرندنده شایان رغبت.

..

بیلمم نیم کوزلرم می یورولش، یوقسه بنمی بودیارک کوزلکنی آکلایه میورم.
 بورا نسوانی آره سنده کوزل دیه پارمقله کوستریله جک بر دانه بیله کورهمدم.
 بلغارقادینلرنجه پک ده خوشه کیتیمه جک اولان بوقبالغمی نه ایله عفوایتدیره جکمی
 بیله مم. باخصوص شیمدی ایکنجی بر قبالق دها یاپه جفم. آفرانغه تووالتی ده براز
 یاقیشدیره میوزلر. ظنمه ججه بلغار قیافت ملیه نسایه سی آنره دها زیاده موافق
 کله جک. بردن بره آفرانغه یه صایم یوبده* او قیافت ملیه یی آکا کوره تنظیم
 ایدیدیلر دها حسن افزا، دها نظر آرا اولوردی کی کورینیور. چونکه

هر قوم نسوانی کندیلرینه یاقیشانی دها یاقیشیر بر طور ایله کییرلر . بو حال ارککارینک یوزده طقسان بشنده ده منظور . قالمای کینلری دها بلغار ، دهاملی ، دهامتناسب .

(طوردوقو) ، مانلو ، بیوک چیچکلی شاپقار ، جاکت ، ژیله ، ژوپ ، یکی طرز اسقارین ، بوتین بلغار قادیسلری چرکین ایتور ایسه ده کوزلده کوستریمور . بوندن ماعدا نگاه دقتمه طراوت ، پک آز ، پک نادر اوله رق تصادف ایدیور .

احمد راسم

ازهار مطالعه

يکرمنجی عصر ابتداسنده بریتانیا ایمپراطورانی (امپریالیزمک بحرانی)

۴

امپریالیزیت حرکاتنک ایلمک صفحاندده مستملکات ایله مرکز حکومت آرمندده کی اختلافلرک پک زیاده ظاهراً اولدیغنی کچن مقاله مزده یازمش ایدک . ام الوطننده ده ، اوزاق مستملکاتنده ده امپریالیزمک صورت تلقیمی پک معظم برخیاله خطاب ایله مکده ایدی . عصرک وسطنده حکمفرما اولان افکاره قارشی برعکس العمل ایله مستملکاتک قدروقیمتی تقدیر اولندیغندن طولانی حیرت وحدت ایدیوردی . ایمپراطورلرک قابلیت انقسانی حقنده اصرار ایتمک شویله طورسون اک معروف مورخلر ، سهله ی Sceley ، فرود Froude بویوک بریتانیانک بیوک فرانسه دن ، بیوک پورتیکیزدن ، بیوک اسپانیانن زیاده برحیات قالمسی سوق تصادف ایله دکل بلکه اسباب عمیقۀ دائمه ایله اولدیغنی اثبات ایدیورلردی . بویوک بریتانیانک یشامسنه هیچ رشی ممانعت ایتمز ، بناء علیه کندینی تشکیله مقتدر وحتى مجبوردر . بومورخلرک افکار منوره اوزرنده تاثیرات عظیمه سی واردی . بواننده اک اوزاق مستملکاتدن بری ، جنوبی نوولغال ام الوطن ایله مشارکتی تصدیق ایدی . خرطومک سقوطندن وغوردونک اتلافندن ناشی انتقام الملق

- استشاره -